

Kesişimsellik Işığında Kız Çocuklarına Bakmak: “Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?” Çalıştayı

Examining Girls in the Light of Intersectionality: “Where Do Girls Stand in Women’s Studies” Workshop

Betül Çağlar Görçin¹

Öz

Türkiye’de son yıllarda kamuoyuna yansıyan kız çocuklarına yönelik istismar, şiddet ve cinayet haberleri, bu alanda derinlikli bir düşünme ve araştırma ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Bu gelişmelerin yarattığı toplumsal duyarlılıkla Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından kız çocuklarına ilişkin güncel sorunları anlamaya, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeye ve elde edilen bulgularla politika yapıcılara katkı sunmaya yönelik bir araştırma süreci başlatılmıştır. Bu doğrultuda Türkiye’deki 24 farklı üniversitenin Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezlerinin iş birliğiyle “Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?” başlıklı bir çalıştay düzenlenmiştir. Bu rapor, 22 Kasım 2024 tarihinde Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen “Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?” başlıklı çalıştayda paylaşılan görüşlerden yola çıkmakta, kız çocuklarına ilişkin literatürü de gözетerek alandaki kavramsal ve kuramsal boşluklara odaklanmaktadır. Kadın araştırmaları disiplini içinde kız çocuklarının görünmezliğine dikkat çeken çalıştayda, bu gruba yönelik özgün bir araştırma alanının gerekliliği vurgulanmıştır. Rapor, çalıştayda ele alınan konular odağında, kız çocuklarının ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçlara yönelik çözüm önerilerini “kesişimsellik” kuramsal çerçevesi doğrultusunda tartışmaktadır. Kadın araştırmaları alanında kız çocuklarının konumunu yeniden düşünmeyi amaçlayan bu çalışma, sahadan gelen görüşlerle kuramsal yaklaşımı buluşturarak hem akademik literatüre hem de politika yapıcılara katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kız çocuk, Kadın çalışmaları, Kesişimsellik.

Abstract

In recent years, there has been a notable increase in the number of reports of abuse, violence, and murder against girls in Türkiye. This spike has brought to the fore the necessity for in-depth reflection and research in this area. In response to the social awareness engendered by these developments, the Women and Family Studies Application and Research Centre at Fatih Sultan Mehmet Vakıf University has initiated a research process aimed at understanding current issues related to girls, developing solutions to these issues, and contributing to policymakers with the findings obtained. In this context, a workshop was organized in collaboration with the Women's Studies Research Centers of 24 different universities in Türkiye. The workshop was titled: "Where Do Girls Stand in Women's Studies?" This report is based on the views shared at the workshop titled "Where Do Girls Stand in Women's Studies?" organized on November 22, 2024 by Women and Family Studies Application and Research Center, Fatih Sultan Mehmet Vakıf University. The report focuses on conceptual and theoretical gaps in the field, taking into account the literature on girls. The workshop has highlighted the underrepresentation of girls in the field of women's studies and emphasized the necessity for a distinct research domain focused on this demographic. This report discusses the needs of girls and proposed solutions to these needs within the theoretical framework of "intersectionality", focusing on the topics discussed at the workshop. The present study aims to rethink the position of girls in the field of women's studies. It seeks to contribute to both academic literature and policymakers by bringing together field-based perspectives and theoretical approaches.

Keywords: Girl, Women's studies, Intersectionality.

Atıf/Citation: Çağlar Görçin, B. (2025). Kesişimsellik ışığında kız çocuklarına bakmak: "Kız çocukları kadın araştırmalarının neresinde?" çalıştayı. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 257-266. <https://doi.org/10.21798/kadem.2025.181>

¹ Doktora Öğr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, betcaglar13[at]gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1887-094X.

Giriş

Türkiye’de son yıllarda kamuoyuna yansıyan kız çocuklarına yönelik istismar, şiddet ve cinayet haberleri, bu alanda daha derinlikli bir düşünme ve araştırma ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Bu gelişmelerin yarattığı toplumsal duyarlılıkla Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından kız çocuklarına ilişkin güncel sorunları anlamaya, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeye ve elde edilen bulgularla politika yapıcılara katkı sunmaya yönelik bir araştırma süreci başlatılmıştır. Yürütülen ön araştırmalar sırasında, kız çocuklarını özel olarak merkezine alan akademik çalışmaların oldukça sınırlı olduğu ve mevcut çalışmaların büyük bir kısmının erken yaşta evlilik, istismar ve eğitime erişim gibi konulara odaklandığı görülmüştür. Şiddete dair literatürde ise kız çocuklarının kadına yönelik şiddet kapsamında değerlendirildiği belirtilmesine rağmen bu kapsama ilişkin somut veriler çoğunlukla sunulmamaktadır. Bu alandaki veri eksikliği kız çocuklarının güncel sorunlarını analiz edebilme ve bu sorunlara yönelik etkili çözüm önerileri sunabilme kapasitesini de sınırlamaktadır. Bu sebeple Türkiye’de faaliyet gösteren Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezleri ile iletişime geçilerek kız çocuklarının özgün konumunu merkeze alan ortak bir düşünsel zemin oluşturmak ve bu alandaki kuramsal inşaya destek sunmak amaçlanmıştır.

22 Kasım 2024 tarihinde, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Gülhane Yerleşkesi’nde Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ev sahipliğinde, İstanbul’dakiler başta olmak üzere Türkiye’nin 24 farklı üniversitesinden Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezlerinin iş birliğiyle “Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?” başlıklı bir çalıştay düzenlenmiştir (Görsel 1). İstanbul merkezli kurumlar fiziksel olarak bir araya gelirken diğer şehirlerden katılımcılar çevrim içi platformlar üzerinden sürece dâhil olmuş, böylece kız çocuklarının akademik ve toplumsal konumuna ilişkin ortak bir düşünme pratiği geliştirilmiştir. Bu birliktelik sadece kız çocuklarının kadın çalışmaları içindeki yerini yeniden düşünmeye değil aynı zamanda bu alanda kolektif bir akademik ve kurumsal iş birliği zeminine de kapı aralamıştır. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında gerçekleştirilen bu çalıştayda, kadın çalışmaları disiplini içinde kız çocuklarının ne ölçüde yer aldığı, hangi temalar etrafında ele alındığı ve ne tür sınırlılıklara tabi olduğu ortaya koyulmak istenmiştir.

Görsel 1. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde Çalıştayı Afişi (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, 2024).

Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?

Çalıştayın tasarımında, kız çocuklarının toplumsal konumunu çok boyutlu biçimde değerlendirebilmek amacıyla disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu doğrultuda farklı bilgi alanlarını temsil eden üç konuşmacı davet edilmiştir. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve aynı zamanda Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Zeynep Kevser Şerefioğlu Danış, kız çocuklarının eğitime erişimi ve toplumsal temsiline ilişkin tarihsel ve kültürel bir perspektif sunmuştur. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Gülriz Uygur, kız çocuklarının hukuki statüsünü ve insan hakları bağlamındaki

konumunu değerlendirmiş; kadın hakları alanındaki uzun yıllara dayanan akademik birikimini paylaşmıştır. *Suna'nın Kızları* girişiminin Araştırma Koordinatörü Dr. Aysel Madra ise sahaya dayalı çalışmalardan hareketle kız çocuklarının güncel ihtiyaçlarını ve uygulama düzeyindeki boşlukları gözler önüne sermiştir. Böylece kuramsal, hukuki ve saha odaklı üç yaklaşım, çalıştayan düşünsel zeminini şekillendirmiş ve kız çocuklarına dair bütüncül bir değerlendirme yapılmasına imkân tanımıştır.

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Zeynep Kevser Şerefoğlu Danış, “Eğitimde Erkeklerin Geri Düşmesini Kız Çocuklarının Eğitime Erişimi ile Beraber Düşünmek” başlıklı konuşmasında Türkiye’de kız çocuklarının eğitime erişimi konusundaki dönüşümü tarihsel bir perspektifle ele almıştır. Şerefoğlu Danış, son 20 yılda kız çocuklarının eğitimdeki konumunda önemli bir dönüşüm yaşadığını belirtmiş, geçmişte okula erişimde ciddi engellerle karşı karşıya kalmış kız çocuklarının bugün ilköğretimden yükseköğretime kadar olan tüm kademelerde hem sayıca hem de başarı bakımından erkek öğrencilerin önüne geçtiğini vurgulamıştır. Bu durumun sadece Türkiye’ye özgü olmadığını, gelişmiş ülkelerde de benzer bir eğilim gözlemlendiğini belirten Şerefoğlu Danış, bu sebeple eğitim yapılarının ve müfredatın kadınsılaştığına, erkek öğrencilerin akademik olarak geride kaldığına dair eleştiriler yükseldiğini ifade etmiştir. Ayrıca çalışmalarda kadın öğretmenlerin ağırlıklı olduğu bir sistemde erkek çocukların rol model eksikliği yaşadığı ve bu durumun akademik başarılarını olumsuz etkilediği konularına da çalışmalarda yer verildiğini aktarmıştır. Erkek öğrencilerin geride kalmasıyla birlikte bazı çevrelerde kadınlara “fazla hak verildiği” algısının yaygınlaştığına dikkat çeken Şerefoğlu Danış, bu yaklaşımın erkekleri güçlendirmek yerine kadınların ilerleyişini durdurmayı tercih eden bir zihniyeti yansıttığını vurgulamıştır. Kız çocuklarının eğitim yoluyla elde ettikleri kazanımların tehdit gibi algılanmaya başlandığını ve bu yaklaşımın altında, pasifize olmuş erkeğin yükünü kadına yıkan bir zihinsel altyapının bulunduğunu ifade etmiştir. Türkiye’de de bu meseleye dair çelişkili bir yaklaşım gözlemlendiğini belirten Şerefoğlu Danış, bir yandan kadın öğretmen sayısının artmasından şikâyet edilirken diğer yandan müfredatta kadın tarihine yer verilmemesinin ironik bir durum oluşturduğunu ifade etmiştir. Toplumsal adaletin sağlanması için rekabetin değil birlikteliğin, erkek çocuklarının geriye düşmediği ama kız çocuklarının da asla önünün kesilmediği bir düzlem inşasının konuşulması gerektiğinin altını çizmiştir.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Gülriz Uygur, “Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?” başlıklı konuşmasında; 2015 yılından itibaren hukuk fakültelerinde kız ve kadın öğrencilerin sayısında belirgin bir artış yaşandığını, kadın hâkim oranının erkeklerle eşitlendiğini, kadın savcı oranının ise %10’a yaklaştığını belirtmiştir. Hukuk akademisinde kadın temsiliyetinin yükseldiğini, 2006’dan itibaren toplumsal cinsiyet meselesini odağına alan bir dersi ilk kez kendi fakültelerinde müfredata dahil ettiklerini aktarmıştır. Buna karşın yüksek yargı organlarında ve karar alma mekanizmalarında kadınların hâlâ yeterince temsil edilmediğini, ev-iş yaşamı dengesinin ise ataerkil kalıplar çerçevesinde sürdüğünü vurgulamıştır.

Uygur, kız çocuklarına dair veri eksikliğinin ve sınırlı akademik üretimin bu alandaki temel sorunlar olduğunu ifade etmiştir. Uluslararası sözleşmelerin uzun süre kız çocuklarını “kadın” başlığı altında değerlendirdiğini belirtmiştir. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi’nde “kadın” teriminin kız çocuklarını da kapsadığına dair ifadeler yer alsa da bu kapsamanın uygulamada karşılık bulmadığını, kız çocuklarına özgü düzenlemelerin büyük ölçüde ihmal edildiğini vurgulamıştır. Uluslararası alanda bu eksikliğin fark edilmesinin ise oldukça yeni bir gelişme olduğunu ifade eden Uygur, bu farkın göz ardı edilmesinin kız çocuklarına yönelik koruma ve politika mekanizmalarının gelişmesini engellediğini belirtmiştir.

Kız çocuklarının hem yaş hem cinsiyet temelli çifte ayrımcılığa uğradığını ifade eden Uygur, toplumsal deneyimlerinin yetişkin kadınlardan farklı olduğunu ve bu nedenle hak temelli yaklaşımların da ayrıştırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Namus cinayetleri, başlık parası, erken yaşta evlilik ve doğum gibi uygulamaların doğurduğu ağır sonuçlar karşısında daha fazla araştırma, veri üretimi ve koruyucu-önleyici tedbirlere ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir. Uygur ayrıca, kız çocuklarının haklarını bilme ve kullanma kapasitelerini artırmaya yönelik bilgilendirme çalışmalarının yaygınlaştırılması ve müdahaleci değil yapılandırılmış sosyal politikalarla desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Suna’nın Kızları projesinden Araştırma Koordinatörü Dr. Aysel Madra ise kız çocuklarına yönelik politikaların ve uygulamaların gerekliliğine ilişkin sahadan elde edilen bulgularla çalışmaya katkı sunmuştur. 2021 yılında

kurulan bu yapının, kolektif etki modeliyle 31 sivil toplum kuruluşunu bir araya getirmekte ve çocukların duygusal, fiziksel ve sosyal iyi oluşlarını önceleyen bütüncül stratejiler geliştirmekte olduğunu ifade etmiştir.

Kız çocuklarının kırılganlığının yalnızca cinsiyet temelli olmadığını; yaş, sınıf, etnik kimlik, engellilik, göçmenlik gibi kesişen dezavantajlarla daha da derinleştiğini belirten Madra, bu nedenle politikaların “kız çocuk odaklı tasarım” ilkesiyle, biricik deneyimleri ve farklılıkları merkeze alarak oluşturulması gerektiğine dikkat çekmiştir. Madra, kız çocuklarının yalnızca eğitime erişim açısından değil; öğrenmeye devam edebilme, dinlenme, eğlenme, kendini ifade etme ve karar alma süreçlerine katılım gibi temel haklar açısından da desteklenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Uygulamalarda, “Don’t Leave the Boy-Child Behind” (UNESCO, 2022) yaklaşımını benimseyerek erkek çocuklar dışlanmadan, ancak kız çocuklarının öncelikleri ve ihtiyaçları merkeze alınarak politikalar kurgulanması gerektiğine dikkat çekmiştir.

Madra, 2000’li yıllarda uygulanan kampanyalarla kız çocuklarının eğitime erişiminde önemli kazanımlar elde edildiğini ancak günümüzde eğitime erişim oranlarının yüzeyde eşit görünmesine rağmen, bölgesel ve yaşa bağlı farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda kız çocuklarının dezavantajlı grup olarak geri planda kaldığını aktarmıştır. Örneğin, lise çağında kız çocuklarının Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde okullaşma oranlarının erkek çocuklara göre düşük olduğunu, ayrıca ne eğitimde ne istihdamda yer alan ve literatürde NEET olarak ifade edilen gençlerin %30’unun kız, %15’inin erkek olduğunu ifade etmiştir. Bu veriler doğrultusunda, kız çocuklarının yalnızca okula erişimde değil, eğitim sonrası yaşamda da desteklenmeleri gerektiğini belirterek bu desteklerin yalnızca bireysel değil; aile, mahalle, okul ve öğretmen gibi çevresel faktörleri kapsayan bir ekosistem içinde yapılandırılması gerektiğini vurgulamıştır.

Madra, *Suna’nın Kızları* girişimi ile kapsayıcı ve güvenli alanlar oluşturmayı, kız çocuklarının kararlara katılımını desteklemeyi, özgün ihtiyaçlarını belirleyip karşılamayı ve sosyalleşebilecekleri yapılar inşa etmeyi temel hedefler olarak belirlediklerini ifade etti. Bu yaklaşımların, yalnızca kız çocuklarının değil sistemin tamamının güçlenmesini hedeflemekte, programların tasarımında ise kız çocuklarını en çok etkileyen yapısal eşitsizliklerin hesaba katılması gerektiğine dikkat çekti. Çalıştay kapsamında sunulan katkılar ve sahadan aktarılan bilgiler,

kız çocuklarının toplumsal hayatın pek çok alanında karşılaştıkları eşitsizliklerin birbirini pekiştiren çoklu boyutlarını ortaya koymuştur. Kimberlé Crenshaw'ın (1989) geliştirdiği “kesişimsellik” kuramı, kız çocuklarının özgün konumunu anlamada önemli bir analiz aracına dönüşmektedir. Crenshaw, *Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Anti-discrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics* başlıklı makalesinde, siyahi kadınların uğradıkları keşisen ayrımcılıkları hukuk davaları üzerinden aktarır. Ona göre siyahi kadınlar ne feminist ne de anti-ırkçı söylemler tarafından kapsamaktadır. Irk ve cinsiyet gibi kimlikler siyahi kadınların yaşadığı kesişimsel ayrımcılıkların anlaşılabilmesi için yeterli değildir. Bu iki kimliğin yani “siyahi olmak” ve “kadın olmak” kimliklerinin bütüncül olarak ele alındığı farklı ve kesişimsel bir bakışa ihtiyaç vardır çünkü bu iki kimliğin birleşimi kendine has dezavantajlara sahiptir.

Kesişimsellik kuramı, kız çocuklarının çift katmanlı bir ayrımcılıkla karşı karşıya olduğunu ortaya koyar. Deborah K. King'in (1988) “multiple jeopardy/çoklu tehlike” kavramı da bu durumu açıklamak için önemli bir referans noktası sunar. King bu kavramla, birden fazla ayrımcılık biçimine maruz kalan bireylerin daha yoğun ve katmanlı bir baskı yaşadığını ortaya koyar. “Multiple jeopardy” (çoklu tehlike) kuramı, kız çocuklarının aynı anda hem yaş hem de sınıf gibi birden fazla dışlayıcı kategoriye dahil olarak birikimli baskılara maruz kaldığını ortaya koyar. Bu yaklaşım, kız çocuklarının toplumdaki ikincil konumlarını artan eşitsizlikler üzerinden anlamaya çalışır.

Buna karşın “kesişimsellik” kuramı, bu ayrımcılık biçimlerinin yalnızca üst üste binmediğini, aynı zamanda birbirini şekillendirdiğini ve özgün bir ayrımcılık biçimi yarattığını ileri sürer. Kız çocuğu olmak, kadın ya da çocuk olmakla sınırlı bir kimlik değil, bu iki kimliğin kesişiminde ortaya çıkan kendine özgü bir deneyimdir. Dolayısıyla kız çocuklarının karşı karşıya kaldığı ayrımcılık biçimleri yalnızca yaş ve cinsiyetin toplamı olarak değil, bu iki eksenin kesişiminde oluşan özel ve özgül bir toplumsal konum olarak değerlendirilmelidir. Bu çerçevede kız çocuklarına yönelik politikaların; çeşitli tecrübelerin, farklı kimliklerin ve bu farklılıkların birleşiminin bütüncül deneyimine odaklanması gerekmektedir.

1990'lardan itibaren uluslararası akademik literatürde yaygınlık kazanan “girlhood studies” kapsamında yürütülen çalışmalar, projeler ve faaliyetler bu ihtiyaca somut bir yanıt olarak değerlendirilebilir. Türkiye bağlamında

kız çocukları üzerine yapılan çalışmaların kadın çalışmaları (women's studies) kapsamında değerlendirildiğini ve genel olarak eğitim, çocuk evliliği, ihmal ve istismar gibi önemli toplumsal konulara odaklandığını söylemek mümkündür. Ancak bu geniş başlıklar altında, kız çocuklarının kültürel kimliği, varoluşu ve bireysel temsili gibi alanlara yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Kız çocuklarına ilişkin kamusal politikaların ve şiddet, eşitsizlik, adalete erişim gibi alanlara dair meselelerin, kız çocuklarının mevcut durumu göz önünde bulundurularak ve mevcut kültürel ve akademik birikimden yararlanılarak incelenmesi gerekmektedir. Kız çocuklarının akademik görünürlüğü artırarak ve bu alanda kurumsallaşmayı sağlamak amacıyla kapsamlı bir literatür çalışması yapılması önemli bir adım olacaktır. Ayrıca, oluşturulacak kamusal politikaların etkili olabilmesi açısından bu tür bir akademik arka plan oldukça önemlidir.

Sonuç olarak "Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde?" sorusunun sorulduğu bu çalıştayda paylaşılan gözlem ve deneyimler, meseleye dair kuramsal boşluğa işaret etmekte ve kız çocuklarının kadın çalışmalarının kapsamından çıkarılarak ayrıca ele alınmaları gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda çalıştay, yalnızca kız çocuklarına ilişkin göz ardı edilen akademik boşlukların tespiti açısından değil, aynı zamanda bu boşluğa görünürlük kazandırarak kız çocuklarının güçlenmesine yönelik sosyal politikalara zemin hazırlaması bakımından da önem taşımaktadır. Kız çocuklarının hem akademik literatürde hem de kamusal politikalar düzeyinde ayrı bir özne olarak ele alınması, bu alandaki kurumsal, istatistiksel ve kavramsal eksikliklerin giderilmesi için zorunludur. Kesişimsellik ve çoklu dezavantaj gibi kuramsal yaklaşımlar yalnızca akademik tartışmayı derinleştirmekle kalmayıp sahaya yönelik bütüncül ve kapsayıcı politika üretimi için de güçlü bir zemin sunmaktadır. Bu çerçevede, kız çocuklarının özgün ihtiyaçlarını ve kesişen eşitsizlik deneyimlerini merkeze alan çalışmaların son derece sınırlı olması, bu alanın akademik ve kurumsal düzeyde ihmal edildiğini açıkça ortaya koymaktadır. Üstelik, toplumsal düzeyde artan kız çocuk cinayetleri ve hak ihlalleri karşısında bu ihmal yalnızca bir bilgi eksikliği değil, aynı zamanda adalet sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle, kız çocuklarını toplumsal bir özne olarak ele alan, bilimsel temelli, katılımcı ve dönüştürücü politikaların geliştirilmesi artık ertelenemez bir gerekliliktir.

Teşekkür: Yazar teşekkür beyan etmemiştir.

Etik Beyan: Bu araştırma etik beyan gerektirmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazar çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız çift kör hakemli.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Acknowledgments: The author declares no acknowledgment.

Ethical Approval: This study does not require ethics committee approval.

Declaration of Interests: The author declares no competing interests.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Financial Support: The author declares that this study received no financial support.

Kaynaklar/References

- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *University of Chicago Legal Forum*, (1), 139–167. <https://chicagounbound.uchicago.edu/uclf/vol1989/iss1/8>
- Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi. (2024, 6 Kasım). Kız Çocukları Kadın Araştırmalarının Neresinde? Kadın Araştırma Merkezleri Deneyim Paylaşımı. Erişim Adresi: <https://kam.fsm.edu.tr/haber/Kiz-Cocuklari-Kadin-Arastirmalarinin-Neresinde-Kadin-Arastirma-Merkezleri-Deneyim-Paylasimi>
- King, D. K. (1988). Multiple jeopardy, multiple consciousness: The context of a Black feminist ideology. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 14(1), 42–72. <https://doi.org/10.1086/494491>
- UNESCO. (2022). Leave no child behind: Global report on boys' disengagement from education. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Erişim Adresi: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381155>